

2000 fl. dolga najeti ali vknjižiti. Pri nas pa sme posestnik svobodno grunte trgati pa jih tudi zadolžiti brez vsake mere. To dela posestnika lahkomišelnega zapravljivca, kapitalista pa predrznega grabežljivca. Tukaj se mora v državnem zboru za postavno pomoč skrbeti.

Zastonj rosijo nebesa božjega blagoslova, zahman je dobra cena pridelkom, brez uspeha žuli kmetovi, dokler ne ostaja denar v njegovi mošnji, ampak hajdi zgine v mauhah kapitalistov, oderuhov in železnih blagajnicah „špar-kas“ itd.

Swobodno zadolževanje in vknjiževanje in iztirjevanje dolgov, to je največja nesreča za kmečke ljudi. To so jim pojudeni liberalci naložili, kristijanskih konservativcev sveta dolžnost toraj je: tukaj pomagati — dokler še ni prepozno!

Desterniški.

Veržejski strelci.

O priliki navzočnosti Nj. Veličanstva, našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. v Radgoni dne 9. julija so se naši slovenski Veržejski strelci zelo vrlo in častno obnašali. V paradni opravi in s strogo vojaškim obnašanjem so naredili na vse občinstvo zelo prijeten vtis in so veliko pripomogli k svečanosti in slovesnosti tega nam nepozabljivega dneva. —

Pod vodstvom svojega izurjenega poveljnika, bivšega častnika, stotnika g. A. Pintariča, se je postavil ta oddelek okoli 50 mož pred Radgonskim glavarstvom, ter je služboval Nj. Veličanstvu kot častna kompagnija, kar se mu sme gotovo v posebno čast šteti.

Cesar si je ogledal to častno kompagnijo, ki se mu je zelo dopala, in se razgovarjal s poveljnikom g. Pintaričem in izrazil svoje dopadenje in popolno priznanje s sledečimi besedami:

„Vi ste res zelo lepo opravljeni in kakor vidim celo po vojaško uredjeni. Menda je bila večina strelcev pri vojakihi? Prav dobro izgledate; hvala Vam, tim večja hvala, ker Vas dolga pot ni ovirala, Me tukaj v Radgoni obiskati.

Še enkrat se Vam zahvalim.“

Ko je cesar na levo krilo krdela prišel, še je zopet rekel: „Prav lepo, prav lepo hvala Vam.“

Potem še je več gospodov generalov in štabnih častnikov povpraševalo po obstanku oddelka, o njegovi zastavi, itd. kar so vse po poveljniku g. Pintariči zelo na tanko zvedeli.

Po odhodu Nj. Veličanstva je marširalo to krdelo na prostor, kjer se je vršila konjska razstava in tam ga je Radgonski mestni župan g. Deller v nazočnosti dveh občinskih svetovalcev odkritoglav blizo sledeče nagovoril: „Dovolite mi, da se Vam kmalo tukaj srčno

zahvalim za Vaše sodelovanje pri denešnji nam vsem nepozabljivi svečanosti. Nj. ap. Veličanstvo, naš presvitli cesar, so mi, kar je meni posebno prijetno, blagovolili naročiti, da naj vsemu občinstvu Njihovo zahvalo izrečem za presrečni sprejem, ki se Jim je danes tukaj pripravil.

Zahvalim se Vam tedaj v lastnem imenu, zahvalim se Vam kot županu Radgonskega mesta, v imenu okrajnega zastopa in v imenu vsega občinstva za Vaše sodelovanje pri denešnji svečanosti, katero ste Vi tako izvrstno pospeševati pomagali.

Naj nam ta slovesni dan v stalnem spominu ostane.“

Ko so strelci skoz mesto maršili, še jih je mestni župan g. Deller, ki je na balkonu svoje krasno okinčane hiše stal, enkrat pozdravil razkrivši si glavo.

Naši slovenski Veržejski strelci smejo ponosni biti na vspeh, katerega so pri tej priložnosti dosegli, ponosni pa tudi na svojega vodjo, ki je k temu vspehu gotovo veliko pripomogel.

Ob enem pa jih naj priznanje Nj. Veličanstva spodbuja, da bodo skrbeli ne le samo za obstanek, ampak tudi za razširjenje svojega društva in še večjo izurjenost družbenikov.

Gospodarske stvari.

Nekaj o sadjereji.

Ne, da bi umne sadjerejce in kmetovalce učil, le nekaj nasvetov bi povedal in pogrškov omenil, ki sem imel priložnost jih videti pri oskrbovanji sadunosnih dreves. Pisatelji sadjerejskih knjig pišejo prav kot pisatelji ali kot praktikarji se večkrat pogrše; tisti pa, ki berejo, radi ktere točke izpustijo, nevedoč, da so celo važne, in pravijo: saj ni moč vse tako natenko delati.

Kar sem imel priložnost najbolj napočnega videti in kaj ima sploh najslabijih nasledkov, je to, da se drevesa zelo napačno sadé.

Nektere knjige sicer nasvetujejo jame globoke narediti, tem globokeje, čem pusteja je zemlja. To bi bilo dobro, ko bi se tudi primer-no široka izkopala tako, da bi popolno doraslo drevo s koreninami vred prostora imelo. To je pa pri močno rastočih drevesih težko izpeljavno. Ker, kakor se vé pri doraslem drevesu sega krona 4—5 sežnjev na široko, ter korenine nič manje. Je pa jama le ozka, kakor seženj široko izkopana, ter nasuta z dobro prstjo, tako to vabi korenine na dno, ter ko izpolnijo jamo, se zavijejo v pusto prst in slabi nasledki so tem večji, čem pusteja je zemlja. Tako drevo začne pešati navadno, keđar bi imelo roditi.

Prebrisani Angleži, ki tudi sadjerejo visoko cenijo, ter umno sadjerejo prav razumejo, izdelajo jamo na dnu z opeko ali plošnatim kamenjem in to radi tega, da se korenine površno širiti morejo. Tudi se lahko sami prepričamo, če opazujemo drevesa odrasla; tista, kojim se korenine poznato od zgoraj širijo, so navadno močnejša in rodovitnejša, kakor pa tista, ki so morda globoko posajena in od zgoraj nobenega sledu korenin nimajo.

Koliko bolj napačno je pa, kar sem mnogokrat videl, da je kdo izkopal jamo globoko pa čisto ozko, ter drevo za čevelj pa tudi za več globoko posadil, kakor je poprej stalo. No če sem nasvetoval, da naj bolje plitvo sadi, mi je odgovoril, da bi drevo veter podrl in pa poletna suša drevesu preveč škodovala, ter s tem na znanje dal svojo nemarnost in nevednost.

Tedaj še tega ni vredno drevó, da bi se mu kol pristavil? No, če se zalivati neče, naj se drevesno kolo z gnojem pokrije in zemlja bo vedno vlažna ostala.

Napačno mislijo nekteri, da je boljše drevo na mestu rasti pustiti, kakor pa presaditi. No, boljše že je, kakor pa napačno presaditi. Vendar pa drevo prav presajeno, na vejah in koreninah prav obrezano, bo imelo lepi vrh, močno in pa goste korenine sesalke, ter se čisto nič v rasti ne moti, temuč le pospeši. Tako drevo začne poprej sadne popke pripravljati, ter poprej in obilniše roditi.

Obrezuje naj se na koreninah vedno primerno vejam in nasprotno čem gosteje so korenine več se naj vej pusti in popkov.

Umno obrezovanje se šteje med najvažnejše ter najumetnejše opravilo sadjorejstva. S pametnim obrezovanjem se naredi, da drevo rano cvetne popke nastavi, ter izvanredno velik sad in obilno rodi.

Seveda umnega obrezovanja se ni lahko naučiti pa trda volja in veselje do dreves bo marsikoga naučilo.

To so največje napačnosti, ki se storijo pri nas. Je pa tudi še drugih dosti, ter če je čestitvo bralcem po volji in pa če slavno uredništvo dovoli, drugikrat navedem. F. Ogorevec.

Dostavek uredništva: Lepa hvala za ta sestavek in prosimo nadaljevati. Hvaležni Vam bodo številni posebno kmetski čitatelji našega lista.

Konjerejsko društvo je sklenolo državne žrebce pri sv. Juriji na južnej železnici iz Lokarja prestaviti v Bezovje. Skušnje za podkovanje konj udeležilo se je v Gradci na tamošnji podkovaški šoli iz spodnjega Štajera 16 kovaških pomočnikov: iz Celja 1, iz Radgone 2, Maribora 4, Ptuja 9.

Vinogradi kažejo le po nekaterih krajih dobro, posebno v Brežiškem in Konjiškem. Tu-

kaj so najšli prvi cvet 2. jun. in uže 29. jul. so se ljubi čerički glasili, kar je tam kaj zelo nenavadnega, ki naznanjajo, da grozdje mecajo in res so najšli mehke jagode, izabelo in tudi drugo črnino pa barvano. Ako Bog da, nadejajo se tam če ne sila veliko pa saj dobre kapljice.

Jernej Pepelnjak,
sadje- in vinorejec.

Dopisi.

Iz Svičine. (Znan nemčurski rogovilež) in po sili zdravnik, se klati po našem okraji, zdravi ljudi, dasiravno še zdravniških skušenj nima, zraven pa tudi nabira udov za nemški šulverein; ljudi so tukaj že veliko popustili od nekdanje svoje nemčurske trme, ter priznavajo, da je za Slovence vendar tudi dobro, ako svoj materni jezik dobro zna; šole so tukaj pred nekterimi leti bile popolnoma nemške, zaradi tega ljudje iz tistih časov ne znajo ne nemški ne slovenski, a sedaj se podučuje v šolah tudi v slovenščini in to je Štefiča tako razgrelo za nemški šulverein, da leta od hiše do hiše in ljudi silno nadleguje, da izvije kak goldinarček za prajzovski šulverein. Ali bi ne bilo bolje za tega človeka, da bi mesto se vtikati v reči, ki ga nimajo brigati, se pripravljal za svoje zdravniške skušnje, da bi mu ne trebalo se zarad izvrševanja svoje zdravniške umetnosti skrivati, kakor kakemu tihotapecu, ki kontre-band tobak črez mejo nosi. Ako mu slovenska zemlja ni povoljna, tako želimo srečno pot v veliko Nemčijo ali pa med Turke, za nas tako ne sodi. V cerkvi ga še nikdo videl ni, le v krčmi ga lahko vsak in vsaki čas najde. Prihodnjic kaj več! — Tudi tukaj se je 2. jul. napravila šolska svečanost zaradi Habsburške slavnosti. Nagovor sta skovala Štefič in krčmar Menhard, se ve da nemški, dasiravno so šolarji slovenski; v tistem nagovoru ni z nobeno besedo omenjen namen slavnosti ali svečanosti; opisujejo se le prebivalci Gornjega in Spodnjega Štajerskega, Nemci se do nebes vzdigujejo, Slovenci pa za dveri stavijo.

Od Gornje Kungote. (Slavnost Habsburške 600letnice) se je 2. julija pri nas izvanredno slovesno obhajala. Ob 10. uri je bila slovesna sv. meša z asistencijo, pri kateri so peli šolarji v splošno zadovoljnost; na konci meše so še zapeli lepo Zoranovo po dr. Ipavci vglasbeno himno. Šolski predsednik blagi g. Gustav Landauer in veleposestnik na Frauenhofu je po sv. meši vse šolarčke in šolske goste povabil na svoj zastavami in venci okinčani dom, kjer jih je lepo pogostil. Med pokanjem možnarjev in sviranjem vojaške godbe 47. pešpolka se poda šolska mladina pod vodstvom blagega G. Landauerja, g. učitelja in drugih odličnih gostov na Frauenhof, kder je pod mi-